VEO / VTO
Kuukasjärvi

11.6.2018

Liikenne- ja viestintäministeriön vastaus toimenpidealoitteeseen teiden talvikunnossapidon laatuvaatimusten uudistamisesta

Muutaman edellisen talven aikana on käynyt hyvin selväksi, että teiden talvihoitoon liittyvät menettelyt kaipaavat laajaa uudistamista ja modernisointia. Syksyn ja talven aikana on saatu paljon palautetta kansalaisilta ja elinkeinoelämän edustajilta talvihoidon tasosta maamme maanteillä. Saatuun runsaaseen palautteeseen on pyritty reagoimaan nopeasti. Nopeana toimenpiteenä Liikennevirasto nosti yli 600 tiekilometrin hoitoluokkaa merkittävimmillä tieosuuksilla vuoden 2018 alusta. Pitkäjänteisimmille toimenpiteille on kuitenkin tarvetta. Liikenne- ja viestintäministeriö ja Liikennevirasto julkaisivatkin helmikuussa yhteisen teiden talvihoidon tehostamisohjelman.

Teiden talvihoitoon suunnataan jo vuonna 2018 kahden miljoonan lisärahoitus. Lisärahoituksella maanteiden talvihoitoluokkia nostetaan yhteensä lähes 1300 kilometrillä. Tämän lisäksi täsmähoitoa sekä hiekoitusta lisätään ja hoidon laadunvalvontaa tehostetaan.

Valtakunnallinen laajempi tarkastelu hoitoluokkien osalta on parhaillaan käynnissä, kun teiden talvihoidon toimintalinjoja päivitetään. Esimerkiksi ilmaston lämpeneminen ja nopeat säävaihtelut edellyttävät hoitoluokituksen ja toimenpideaikojen sekä talvihoitokriteerien uudelleentarkastelua. On tunnistettu, että ilmasto-olosuhteiden muutos, nopeamman reagoinnin tarve, teknologinen kehitys, sidosryhmiltä saatu palaute sekä toimijakentässä tapahtuneet muutokset edellyttävät toimenpiteitä talvihoidon osalta.

Teiden hoitoon kehitetään myös uudenlainen urakkamalli seuraavaan, syksyllä 2018 käynnistyvään kilpailutukseen. Uudessa mallissa korostuvat tilaajan ja urakoitsijan yhteistyö, nopeampi reagointikyky olosuhteiden muutoksiin ja läpinäkyvyys koko urakointiketjussa. Uusimuotoiset urakat alkavat vuoden 2019 syksyllä. Uusi urakkamalli näkyy kansalaisten arjessa ja kuljetusten parempana varmuutena monelta osin jo talvella 2019-20.

Liikennevirasto ja ELY-keskukset tulevat tehostamaan kunnossapidon valvontaa hyödyntämällä nykyistä laajemmin digitalisaatiota, tietojärjestelmiä ja uutta tekniikkaa. Urakoiden valvontaa varten kaikki urakoitsijoiden toimenpiteet saadaan jo nykyisin reaaliajassa Liikenneviraston ja ELY-keskusten tietojärjestelmiin ja mm. tieto-ja tiesääjärjestelmiä hyödynnetään laajasti urakoiden seurannassa sekä toimenpiteiden suunnittelussa.

Lisäksi joukkoistetulla automaattisella tiedonkeruulla on jo nyt ja enenevissä määrin myös tulevaisuudessa suuri merkitys tiedon keruussa. Hyödyntämällä esimerkiksi linja-autoja ja muuta raskaampaa kalustoa on mahdollista saada ajantasaista tietoa ajo-olosuhteista eri verkon osilla. Digitalisaatio sekä uudet teknologiat ja menetelmät luovat hienot talvihoidon tehostamismahdollisuudet ja niitä on tarkoitus hyödyntää täysimääräisesti. Myös maanteiden ylläpidossa tiedon ja sen analysoinnin merkitys tulee kasvamaan ja tuottamaan tehostumista.

Maantielakiin on ehdotettu lisättävän säännökset kunnossapidon tasosta eri verkon osilla. LVM:n asetuksella olisi mahdollista antaa asiasta vielä tarkentavia säännöksiä. Tällä pyritään sitovaan, pitkäjänteiseen ja ennakoivaan toimintaan maanteiden kunnossapidon osalta.

Maantielakiesitykseen on myös ehdotettu lisättävän uusia valvontaa koskevia vaatimuksia. Tällä pyritään pysyvään ratkaisuun tienpidon laatuongelmien korjaamiseksi. Laissa säädet-

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

täisiin mm. Liikenneviraston (tienpitäjän) ja maakuntien omavalvonnasta. Lisäksi velvoitetaan maakuntia huolehtimaan palveluntuottajan valvontaa koskevien riittävien määräysten sisällyttämisestä urakkasopimuksiin. Tämä tarkoittaisi niin maakunnan tilaajana toteuttamaa valvontaa kuin palveluntuottajan omavalvontaakin. Omavalvonta käsittäisi mm. seurantaan ja havaintoihin perustuvat toimenpiteet ja niistä raportoinnin julkisesti.

Liikennevirastolla olisi tienpitäjänä rooli varmistaa ja valvoa tienpidon laatua koko maan tasolla ja varmistaa, että se on riittävän yhtenäistä koko maassa.

Lisäksi Trafille esitetään velvollisuutta valvoa tienpidon yleisten vaatimusten, palvelutason ja kunnossapidon tason toteutumista sekä siinä havaittavia muutoksia ja puutteita. Valvonta kohdistuisi tienpidosta vastaaviin viranomaisiin eli Liikennevirastoon ja maakuntiin. Tarvittaessa olisi mahdollista antaa huomautus taikka velvoittaa korjaamaan virhe tai laiminlyönti sakon, keskeyttämisen tai teettämisen uhalla.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi